

U okviru pratećeg programa 10. Festivala komedije „Jovan Knežević - Caca“ koji se od 15. do 20. oktobra održao u Novom Bečeju, u galeriji „Selo“ Doma kulture opštine Novi Bečej otvorena je izložba o pozorišnoj istoriji Vranjeva i Novog Bečeja u 35 slika pod nazivom „Kolevka srpskog profesionalnog glumišta“, autora Stevana Davidovića. Izložba na zanimljiv i detaljan način obrađuje sve značajne ličnosti koje su potekle iz Vranjeva i Novog Bečeja, a koje su zaslužne za osnivanje i razvoj glumišta i pozorišne umetnosti u našoj zemlji. Kako je došao na ideju da napravi izložbu, Stevan Davidović kaže:

- Radeći na serijalu „Znameniti Novobečejci“ uvideo sam da je među tim značajnim ličnostima koje su rođene u Vranjevu i Novom Bečeju nekako najviše iz Talijinog okruženja, odnosno iz sveta pozorišta. Bio je to razlog da priprelim ovu izložbu da bismo naše sugrađane upoznali sa periodom kada je u Vranjevu i Novom Bečeju rođeno nekoliko izuzetnih ličnosti koji su ostavili neizbrisivi trag kada je u pitanju srpski teatar. Svakako da se mora krenuti od Jovana Kneževića - Cace koji je formirao prvo profesionalno pozorište i koji je u stvari uspeo da sa svojom trupom postigne toliko veliku popularnost da je 1861. godine kada je bio u Novom Sadu iz njegove grupe otišlo, odnosno prebeglo devet glumaca koji su zamolili Srpsku čitaonicu na čijem je čelu bio Svetozar Miletić da ih primi pod njihovo okrilje, što je on i učinio, a 16. jula 1861. godine je formirano Srpsko narodno pozorište. Dakle, njegovo jezgro su činili upravo glumci iz družine Jovana Kneževića - Cace. Znači, tada je sve počelo. Iz porodice popa Luke Popovića, pet kćeri i dva sina svi su se posvetili glumi i postali su veoma značajni glumci ne samo novosadske scene, nego i beogradske. U jednom periodu su čak glumili i u zagrebačkom kazalištu.

Prema Davidovićevim rečima mnogo je imena koja su bila značajna, ali se svakako mora spomenuti Teodora Boberić, velika srpska glumica i operna diva koja je ostvarila sjajnu karijeru u Narodnom pozorištu u Beogradu, a otkrio ju je u Vranjevu Branislav Nušić prilikom posete Srpskog narodnog pozorišta na čijem je bio čelu. Ostala je upamćena i kao prva srpska Karmen, a zahvaljujući tome na slikarskom platnu ju je ovekovečio Uroš Predić. Od značajnih ličnosti koje su predmet izložbe Stevana Davidovića uzmeđu ostalih tu su i Joca Savić, glumac, reditelj i teatrolog, zatim, Milorad Majin Krka, dobitnik Zlatne arene, Slavko Simić, doajen Jugoslovenskog dramskog pozorišta i nenadmašni filmski i tv glumac i Dubravka Nešović, poznata interpretatorka starogradske pesama i ruskih romansi.

Koliko je bilo zahtevno pripremiti jedan ovako opsežan materijal, autor izložbe kaže:

- Ova izložba je pripremana, mogu slobodno reći, oko dve godine. Dakle, toliko dugo je prikupljan materijal. Kao što sam rekao, radim serijal o znamenitim ličnostima, tako da postoje određeni tekstovi, a jednog dana bi to trebalo da postane knjiga. Uloženo je dosta truda, ali smo imali veoma dobru saradnju sa Pozorišnim muzejom Vojvodine, sa Muzejom pozorišne umetnosti Srbije, Jugoslovenskom kinotekom, pa smo dobili obilje dobrog materijala koji smo na

ovaj način prezentovali našim sugrađanima.“

Izložba je realizovana u okviru projekta PAAD Centra za socio-kulturološke izuzetnosti iz Novog Bečaja koji je finansiran od strane opštine Novi Bečej kroz konkurs namenjen udruženjima iz oblasti kulture, potvrdio je direktor PAAD-a, Saša Dujin:

- PAAD je sve ovo prepoznao kao važnu komponentu. Mi smo negde isto tako počinjali i nastajali kao što se to događalo i u onom vremenu, tako da smo iskoristili naš 22. rođendan da uz pomoć Stevana i Amaterskog pozorišta koje je dozvolilo da u okviru njihovog festivala napravimo ovu izložbu u Domu kulture koji nam je ustupio ovaj prelepi prostor, to proslavimo. Svakako da smo ponosni na to što smo pomogli da se bar deo naše bogate pozorišne istorije sačuva od zaborava.

Izložba „Kolevka srpskog profesionalnog glumišta“ biće izložena u galeriji „Selo“ narednih mesec dana.

Danilo Gurjanov, novinar

